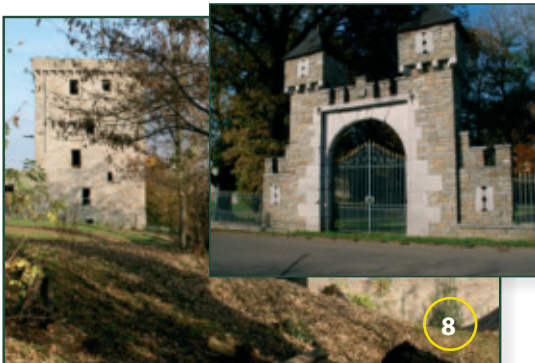

7 Het oude Station.

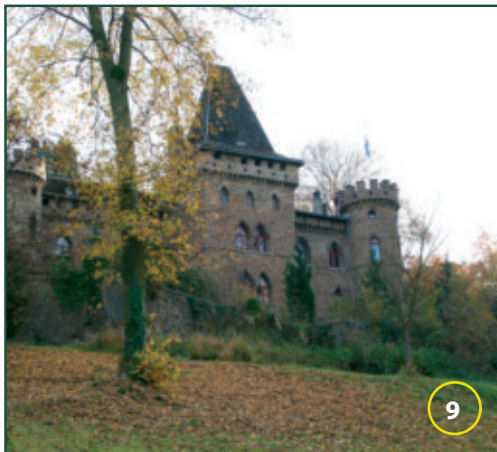
Moresnet-Station had vele verbindingen: naar Plombières, Welkenraedt en Kelmis, was voorzien van een loods voor goederenoverslag en was verbonden met de molen en diverse plaatselijke mijnen. Sinds de afbraak in 1958 heeft de natuur weer de overhand gekregen. Het huis op nummer 14 is het voormalige „stations hotel-restaurant“.

8 Kasteelboerderij van Alensberg.

Het oorspronkelijke kasteel schijnt midden 15-de eeuw gebouwd te zijn door ene Jean von Alensberg. Er zijn vele eigenaren geweest en na talrijke verbouwingen werd het pand in 1823 aan **Charles James Cockerill** verkocht. Via zijn dochter gaat het bezit over naar de **Familie Suermond**. Geplunderd en zwaar beschadigd bij het opblazen van het viaduct in 1944, wordt het kasteel in 1946 door de eigenaar afgebroken. De boerderij uit de 17-de eeuw en de kerker uit de 15-de eeuw zijn nog steeds goed zichtbaar. **Deze kerker uit kalksteen is een beschermd monument.** Het is een rechthoekige toren, bestaande uit 5 verdiepingen. De muren van de eerste twee verdiepingen zijn 1,80 meter dik. De eigenaren, de familie Roeck-Willems, zijn begonnen met talrijke en uitgebreide restauratie werkzaamheden. De reeds geres-taureerde toegangspoort, ontsluit het park dat eveneens onder monumentenzorg valt. **Alensberg** is een van de zes voormalige Heerlijkheden van Moresnet.

9 Slot David of Eulenburg.

Gebouwd in het gehucht „Üllnelzen“ (Uilnelzen), krijgt het de naam Eulenburg „Slot de uil“ (üll =Uil) van zijn ontwerper en eigenaar **Victor Joseph David**, Stoffenhandelaar uit Verviers.

V. David laat het tussen 1874 en 1879 naar zijn eigen plannen en fantasieën optrekken. Er ontstaat een middeleeuws neogotisch aandoend slot.

De benodigde kalksteen is ter plaatse aanwezig. Een onderaardse steengroeve blijft tot het begin van de eerste wereldoorlog in gebruik. De groeve is door een korte spoorlijn verbonden met spoorlijn 39. Enige straatstenen uit Moresnet zijn terug te vinden in de straten en lanen van Aken. Gedurende de tweede wereldoorlog dienden de mijn-gangen als schuilkelder voor de bevolking. Door opeenvolgende verervingen raakte het landgoed sterk verbrokkelt.

10 Cosenbergerheydt.

Aan het einde van lijn 39 staat een devotie kruis met daarop een gebed in de oud-Duitse „von Sütterling“ schrijfwijze die door het naziregime afgeschaft werd.

11 Het bos van Bambusch of „Banbos“ herinnert nog aan het vroegere eigendom van de ban van Montzen. De anemonen, narcissen en salomonszegel tonen hier hun volle pracht. Verderop staat een boerderij opgetrokken uit zandsteen en vakwerk uit de 18-de eeuw

12 Het gehucht Hof.

Richting het gehucht Hof, ontvouwt zich een prachtig vergezicht, o.a. het viaduct, het dorp Kelmis en de televisietoren Klinkesmöhle in het Preuswald zijn te zien. Het bochtige en steile wandelpad „de Tumelegatz“ loopt langs de bosrand naar beneden.

Na het passeren van een meer dan 100 jaar oud prieel, slingert de weg zich tussen tuinen door en duikt onder een overdekte doorgang tussen de huizen op nr.80 en 82.

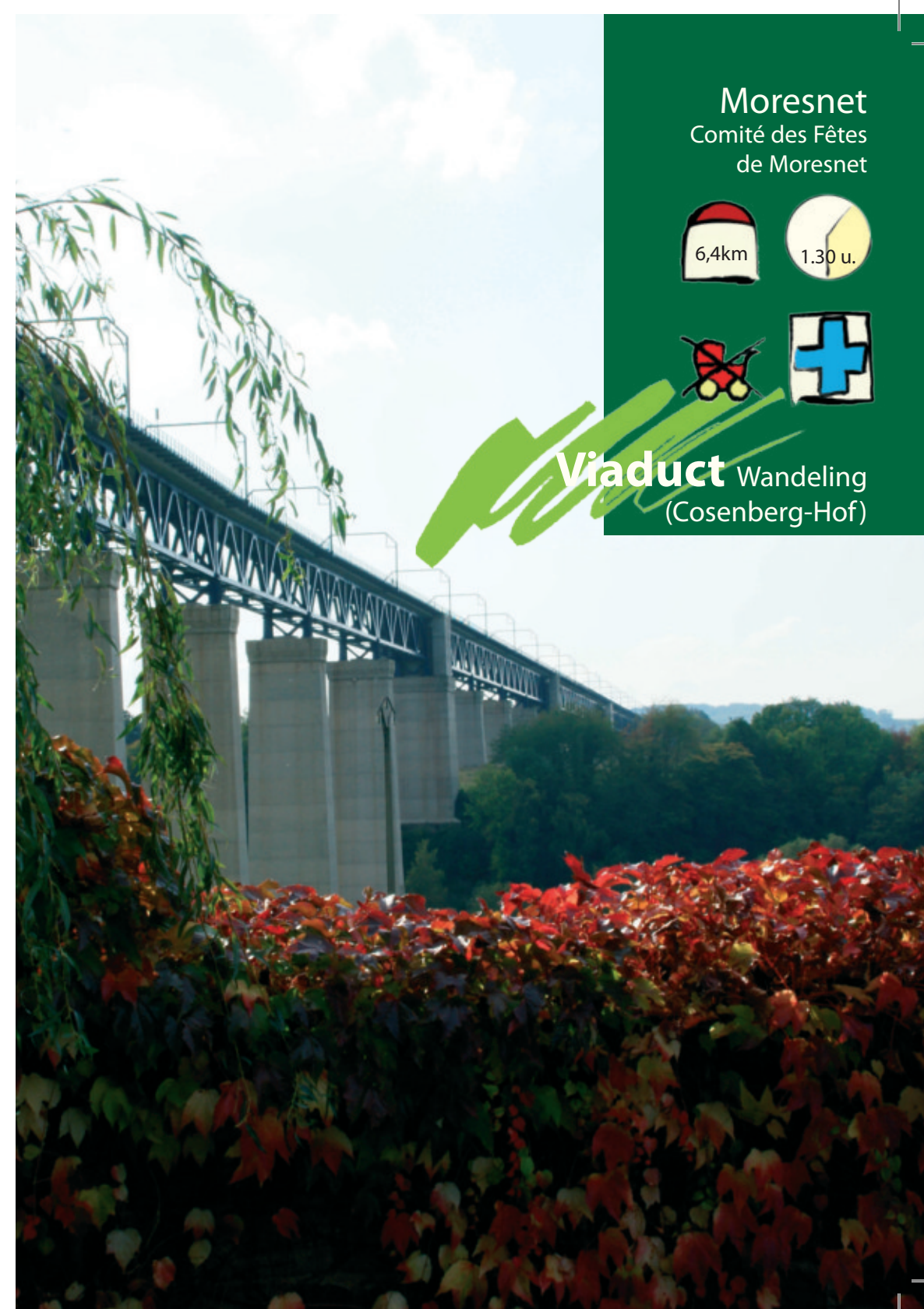
13

Zwarte-Els (Alnus glutinosa)

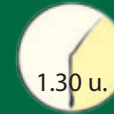
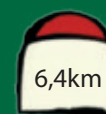
Deze boom gedijt het beste op een natte ondergrond, liefst met stromend water. De schuine en verticale wortels reiken tot wel 3,80 meter diep in de bodem en kunnen een beek doorkruisen. Ze bezitten de bijzondere eigenschap dat ze met middels bacteriën in hun wortelknollen stikstof uit de lucht kunnen binden. Zeer waterbestendig, kenmerkt de boom zich door omgekeerde eironde bladeren, de knoppen zijn kaal en staan op een steeltje, de jonge delen zijn kleverig.

13 Via Lijn 39B, bereiken we weer de stroombed van de Geul.

De betonblokken die in het stroombed van de Geul liggen, stammen van een voormalige stuwdam, die de watergang van de molen Schyns voedde. Verderop ligt een moerassig gebied, dat deels drooggelegd is. Het snel stromende water heeft de met wilgen en elzen versterkte oevers van de sterk meanderende rivier zwaar geërodeerd.

Moresnet
Comité des Fêtes
de Moresnet

Viaduct Wandeling
(Cosenberg-Hof)

1 Moresnet is een van de zes dorpskernen van de gemeente Plombières. Onder de naam „**Marsna**“ duikt het de eerste keer op in het jaar 888, en verandert in de loop van de tijd via meerdere schrijfwijzen in o.a. „Morismanil“. Volgens historici is de naam Moresnet afgeleid van „moor of moeras“ wat „vochtige aarde“ betekent. Na Napoleons nederlaag wordt de gemeente middels het grensverdrag van Aken (26.06.1816) in drieën gesplitst. Het oostelijke deel valt toe aan Pruisen (Neu-Moresnet), het middelste deel blijft neutraal (Kelmis) en het dorp Moresnet wordt toebedeeld aan het Koninkrijk der Nederlanden en wordt in 1830 Belgisch.

2 „De blauwe regen“ („Les Glycines“). (Nr. 46) is een prachtig gebouw opgetrokken uit lokale natuursteen, gebouwd aan het einde van de 19-de eeuw door J. M. Schmetz, burgemeester van Belgisch Moresnet van 1859 tot 1899 en tevens Consul van neutraal Moresnet. Het diende als gemeentehuis van 1967 tot 1976, en werd daarna door woningcorporatie „Nosbau“ omgebouwd tot senioren appartementen.

3 Het spoorwegviaduct. Het viaduct overspant het Geuldal met een hoogte variërend van 23 tot 58 meter en maakt deel uit van spoorlijn 24, die Aken met Tongeren verbindt. Met zijn lengte van 1120 meter is het een van de langste ijzeren spoorwegviaducten van Europa. Het viaduct werd tijdens de 1-ste wereldoorlog door de Duitse bezetter gebouwd, ter vereenvoudiging van het transport richting front. Twaalfduizend mannen van allerlei nationaliteiten, waaronder 8000 Belgen, maar ook Russische krijgsgevangenen, werkten aan het project van 1915 tot 1917. Dit enorme bouwproject heeft grote topografische en landschappelijke ingrepen in deze streek tot gevolg gehad. Tijdens de 2-de wereldoorlog werd het viaduct twee keer opgeblazen. De wederopbouw na de oorlog heeft vijf jaren in beslag genomen. Tussen 2002 en 2004 is het viaduct volledig gerenoveerd. De stalen brugdelen werden geheel vernieuwd en er werden nieuwe betonpijlers gestort om de oude heen. Het viaduct glanst nu weer majestueus in de zon! Het traject is geëlektrificeerd sinds 2008 en verbindt de haven van Antwerpen met het Roergebied in Duitsland.

Het bouwwerk in cijfers en maten

- Totale lengte: 1.120 Meter.
- Hoogte: variërend tussen 23 en 58 meter.
- Infrastructuur: 2 Landhoofden, 5 steunpilaren, 16 gewone pijlers van gewapend beton

- Bovenbouw: 22 metalen dubbelsporige brugdelen van elk 48 meter, 5 metalen brugdelen van 7 Meter
- Berijdbaar met een snelheid van maximaal 60 km en een maximale asdruk van 25 ton.

4 De Geul (zie Schimpermolenvandeling)

5 De Molen Schyns.

Al in 1687 was op deze plek een graanmolen in bedrijf. Het huidige gebouw dateert van 1726 en was een zogenaamde volmolen (vervaardiging van vilt). In 1860 kwam de molen in handen van burgemeester J.M. Schmetz die er weer een graanmolen van maakte

Eugène Schyns wordt in 1905 de nieuwe eigenaar en verbindt de molen met de spoorlijn (L. 39B). Het graan wordt in de gebouwen aan de rechterzijde afgeladen. Kleine wagons brengen het graan via een luchtbrug over de „rue de Foulerie (volmolenstraat)“ rechtstreeks naar de molen.

Tijdens de 1ste wereldoorlog produceert de molen haar eigen elektriciteit en voor en na worden de bewoners op dit net aangesloten. In 1972 worden als gevolg van veranderende voedselbereidingsmethoden de activiteiten van de molen gestaakt. De gebouwen worden tot appartementen omgebouwd. De molenstenen en de watergang zijn nog goed te zien.

6 Spoorlijn 39B.

Hier liggen de oude spoorwegovergang en het spoorwachtershuisje van knooppunt 39B dat Kelmis met het station van Moresnet verbond. In gebruik genomen in 1871, vereenvoudigde deze lijn het transport van het erts zinkspaat (ZnCO₃ ook wel Galmei of kalamijn! genoemd) naar de grote centra van de Belgische staalindustrie. Tussen 1925 en 1950 was de lijn ook in gebruik voor personenvervoer.

